

[Nedergaard.]

Juni 1914 oprettedes der to Reservefonds, henholdsvis for Præstelønningsmidler og for Kirketiendemidler. Den første af disse Fonds skal sikre Præstelønningsmidlerne mod Tab og udrede Lønninger til Stiftskassereren og hans Medhjælper paa Kontoret. Hvis disse Formaal er sikret, har Ministeren en vis Dispositionsret over Resten. Imidlertid anser Kammeradvokaten i et Responsum, han har afgivet, den juridiske Berettigelse af disse Fonds for tvivlsom, da Midlerne unddrages de enkelte Sognekalds Konti i Stiftsøvrighedens Bøger. Der til kommer, at der siden Anordningen er kommet to Præstelønningslove, som begge fastslaar, at Stiftsøvrigheden forvalter de kirkelige Midler.

Nu har den højtærede Kirkeminister i Aar paa en Anmærkning meddelt, at han vil tage nogle og tredive Tusinde Kroner af denne Fond til Dansk Kirke i Udlandet og Udenlandsk Sømandsmission. Det er tillige meddelt i Anmærkningen, at der i Fjor er taget en lignende Sum. Denne Sum tog Ministeren af egen Magtfuldkommenhed.

De gældende Bestemmelser foreskriver, at Stiftskassereren ikke maa udbetale Aktiver, uden at der foreligger Underskrift fra begge Stiftsøvrighedens Medlemmer. Biskoppens Underskrift kræves vel især, fordi han skal sikre Sognekaldenes gamle Ret til de Midler, der opføres paa Embedernes Konti under Stiftsøvrigheden. Efter en Samtale, som jeg har haft med Biskop Ostenfeld, medens han endnu var rask, efter den Maade, hvorpaa Pengene er opført paa Regnskabet for Dansk Kirke i Udlandet, og tillige af andre Grunde, som jeg ikke skal nævne, har jeg en til Sikkerhed grænsende Formodning om, at disse Penge er taget, uden at der foreligger Underskrift fra Biskoppen. Hvis der ikke af Ministeren kan fremlægges Bevis for, at begge Stiftsøvrighedens Medlemmer har underskrevet, men Ministeren har nøjedes med Stiftamtmandens Underskrift, da vil Utrygheden over for den højtærede Minister vokse med stor Kraft, saa meget mere som Fonden slet ikke har de fornødne Penge til saadanne Anvendelser.

I Folketingets Betænkning over Tillægsbevillingslovforslaget oplyses det under Nr. 114, at der er taget Penge til Opførelse af en Kirke i Genner, og at det er planlagt, at der tages en hel Del Penge til forskellige Kirker, samt at der tages Penge til Dansk Sømandsmission i fremmede Havne, til Dansk Kirke i Udlandet og til Udgivelse af Værket „Danske Kirker“. Jeg ved ikke,

om der tidligere er kommet en Anmærkning af saa blandet Indhold, men jeg ved, at der i 1672 fra Jørgen Bjelke kom en Henstilling til Christian den Femte af ganske lignende Art, og paa denne Anmodning skrev Christian den Femte: „Her er mange Slags Kød udi denne Fricassee. Lad mig Kirkerne uplukkede og min salig Faders som min Haand urygget, saa er jeg med det øvrige nok tilfreds.“

Hvad Christian den Femte skrev paa den Anmodning fra Jørgen Bjelke, kunde faa passende Anvendelse paa nærværende Anmærkning. Jeg skal yderligere bemærke, at der paa Anmærkningen staar, at Fondens Midler i Øjeblikket bestaar af 1 547 000 Kr., men der staar ikke anført, at Fonden hæfter for de 3 Mill. Kr., og der staar heller ikke anført, at Fonden har en aarlig Udgift, som jeg mener vil ligge omkring ved 60 000 Kr. til Stiftskassereren og hans Kontorhold.

Jeg skal dernæst gaa over til Kirketiendemidlernes Reservefond. Da Kirkeministeren ikke har draget Omsorg for, at de 500 000 Kr. bliver forrentet, kan det nu overses, at Midlerne bruges i Strid med Loven om Kirkernes Bestyrelse, og at der der ved i 50 Aar lægges en Skat paa 10 000 Kr. paa de kirkelige Skatteydere. Afdøde Biskop Ostenfeld stod fast paa, at Folkekirkens Formue, ogsaa Reservefonden, bestyres af Overtilsynet. Det har derfor sin store Interesse ogsaa her at faa oplyst, om Kirkeministeren mod Biskoppens forventede Protest har taget Penge af Roskilde og Københavns Stiftsmidlers Kasse. Jeg ser nok, at Kirkeministeren i Folketinget har nævnt, at der var almindelig Glæde over, at disse Penge var anvendt til Opførelse af Kirker og til ekstra Restauration af Kirker. Ja, det er jo rimeligt. Der stod for nogle Dage siden i Bladene, at et Selskab var blevet inviteret ind paa et Hotel til en flot Middag, men da det kom til Stykket, gik Indbyderen sin Vej, og saa maatte de selv betale. Med de Dispositioner, som Stiftsøvrigheden har truffet, hvorved Rente og Rentes Rente er lagt til Hovedsummen af Kirketiendemidlernes Reservefond, vilde de 500 000 Kr. i Løbet af 50 Aar være blevet til ca. 4 Mill. Kr., eller man vilde kunne standse paa et tidligere Tidspunkt, naar man ansaa Summen for tilstrækkelig stor, og saa vilde der kunne være indgaaet betydelige Summer til Lettelse af Kirkernes Driftsudgifter. Det vil altsaa sige, at da Kirkerne altid arbejder paa lang Sigt, vil Ministerens Disposition bevirke, at Reservefonden holdes nede i Stedet for, at den hurtigt